

KULTUR & DEBATT

Kulturredaktør **FRODE BJERKESTRAND** mobil 97978790 Nyhetsleder: **TONJE AURSLAND** tlf. 55 21 45 22 e-post: kultur@bt.no/debatt@bt.no

OPERA: Anne Randine Øverby ønsker å spille flere operaer i Sentralbadet.

Anne Randine Øverby er kommet hjem. Nå vil hun bli i Sentralbadet.

FRANK JOHNSEN
frank.johnsen@bt.no
foto ROAR CHRISTIANSEN

– Dette må bli et sangens- og dansens hus i Bergen, sier Anne Randine Øverby i et tomt og gulvbelagt Sentralbadet.

Det enorme rommet i selve bassenghallen kan romme tusenvis av mennesker på kulturarrangement. Øverby er like begeistret som om hun skulle ha inntatt La Scala i Milano.

– Jeg har bodd i Bergen i 42

år. Og spilt på de underligste steder. Alle har snakket om en sal som kan romme minst 600–800 sittende publikummere og en god scene. Dette kan og bør bli det, sier Øverby med glød.

Bruker stupetårnet i operaen
Anledningen er Opera Bergens skandinaviapremiere på den store, russiske operaen «Den usynlige byen» av Rimsky-Korsakov. Premieren i Sentralbadet er 14. mars.

Hun har brukt to år på å planlegge operaens ferd fra Moskva

FAKTA

Opera Bergen

- «Den usynlige byen», som har premiere 14. mars, blir Opera Bergens 122. produksjon siden etableringen i 1982.
- Dette er første gang det presenteres opera i Sentralbadet.
- «Den usynlige byen» er en stor produksjon, med 12 solister, et orkester med 50 musikere, operakoret og et internasjonalt team.
- Regissør er estlenderen Neeme Kuningas, mens Anne Randine Øverby dirigerer.

Den store glassveggen er bare en styrke for salen, mener hun. Gardinene skal være helt åpne når publikum setter seg, for at de skal kunne nyte nærheten til fjorden. Salen blir mørklagt rett før forestilling.

– Hva gjør du med stupe-tårnet?

– Det blir en del av operaen – og bygges inn i scenografien. Et stort klokke-tårn har en viktig plass i operaen. Vi må gjøre det beste ut av det.

– Og så har du en naturlig orkestergrav?

– I bassenget, ja. Vi fjerner sponplater og setter musikerne halvannen meter ned. Herlig, sier Øverby, og smiler.

– En plass for alle

Scenen plasseres på kortsiden med stupetårnet. Så blir det 13 rader med VIP-plasser på flatt gulv. Bak blir det tradisjonelt amfi, slik som på sommeroperaene ute på festningen.

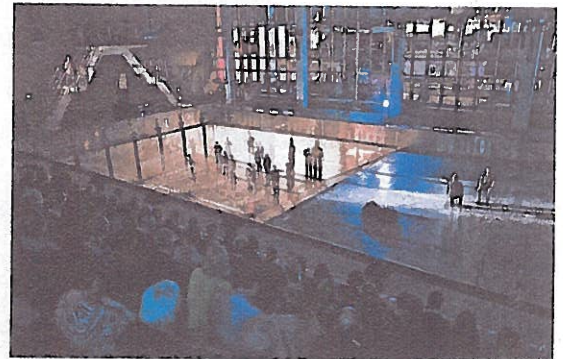
Totalt skal det være plass til 750 publikummere. Da brukes ikke tribunen. Det er et naturlig barområde i foajeen ved inngangspartiet. Terrassen utenfor kan også brukes til bevertning.

– Salen er 43 meter lang fra vegg til vegg. Vi bruker 17 meter til scene og orkester, så det blir en veldig intim forestilling.

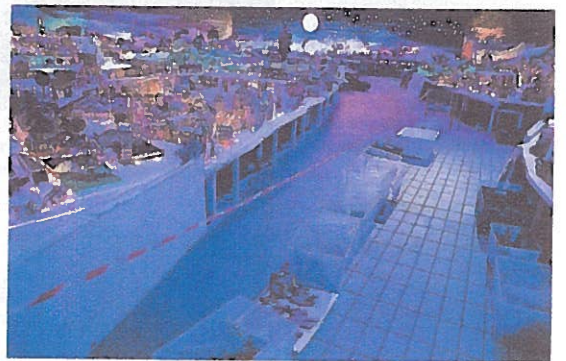
– Er det noen utfordringer?

– Ja. Taket kan ikke brukes. Vi får ikke hengt opp trosser. Men vi kan fint bruke søylene som fundament, sier Øverby.

Hun kjenner godt til Bergen kommunes ønske om å gjøre

BOREALIS: Åpningskonserten med verket «Homing» var i Sentralbadet i 2015. FOTO: ØRJAN DEISZ

PEPPERKAKEBYEN: Montering av Pepperkakebyen i Sentralbadet i 2016. FOTO: BJØRN ERIK LARSEN

Sentralbadet til et hus for scenekunst, skreddersydd for Carte Blanche og BIT Teatergarasjen. Disse planene har møtt store økonomiske utfordringer, og prosjektet må uansett nedskaleres.

Fullbooket hele året

Øverby tror man kan gjøre mye med færre millioner.

– Man må bygge ferdig det store scenerommet i bassengdelen først. Det kunne sikkert allerede åpnes neste år. Det andre må tas i etapper. Det er gode romløsninger til prøverom, garderobes og slikt i det øvrige bygget. Her kan Carte Blanche, BIT, Opera Bergen, kor og korps få en flott arena. Et sammenleggbart amfi kan monteres i bakvegg. Stikkordet er fleksible løsninger, sier Øverby engasjert.

Hun mener det kan bli plass til mer kommersielle arrangement også, som rockekonsserter og stand up.

– Jeg kan nærmest love et fullbooket hus hele året, hvis alle aktørene samarbeider. Vi må ha et hus der kunstproduksjon prioriteres, sier Øverby.

– Vokser ikke på trær

Steinar Kristoffersen, pepperkakesjef og daglig leder i Bergen Sentrum, følger tankene til Øverby.

– Den typen store, åpne lokaler vokser ikke på trær i sentrum. Her kunne man gjennomført kortvarige og langsiktige stunts gjennom hele året. Alt fra store og små festivaler, til familieak-

tiviteter, opera, stand up, konserter. Hvis aktørene vet de har et slikt hus å forholde seg til, vil mye vokse. Pepperkakebyen har vært en udelst suksess i Sentralbadet.

– Har du sagt dette til Bergen kommune?

– Ikke så tydelig. Vi har forståelse for at Carte Blanche og BIT Teatergarasjen trenger lokaliteter. Men det bør tas en ny runde for å finne fleksible løsninger som flere aktører kan dra nytte av. Dette kan bli en møteplass for alle, sier Kristoffersen.

– Et hus for alle uttrykk

Sølvi Rolland på Ole Bull Huset var lenge interessert i å åpne en større underholdningsscene i Sentralbadet, før Bergen kommune stoppet salget i 2015.

– Dette bør bli et hus for alle kultur- og kunstuttrykk. Vi har virkelig et skrikende behov for en større scene i Bergen sentrum. Hvis vi skal være realistisk, er Sentralbadet eneste mulighet for noe slikt på kort sikt. Dette har jeg sagt til kulturbyråden og andre. Jeg vil i hvert fall bruke Sentralbadet til spesielle arrangement, sier Rolland.

Frank Nes i Bergen Live har lenge etterlyst en større konsertarena i sentrum.

– Jeg tror vi kunne fått inn 3000 publikummere i Sentralbadet, med godkjente rømningsveier. Bergen ville fått besøk av en del større artister vi nå ikke kan ta inn, særlig i vinterhalvåret. Det ville gitt oss helt andre muligheter, sier Nes.

til Bergen, hele tiden med Sentralbadet som tiltenkt arena.

– Dette kan være en plass for alle. Det er jo en grunn for at jeg kommer med en stor, russisk opera. Og Bolsjoj-teatret har sponset notene. Sentralbadet kan virkelig bli det fleksible bygget vi trenger i Bergen, sier Øverby.

De to svømmebassengene er dekket over med sponplater – et ideelt materiale for å dempe akustikken, skal vi tro operasjefen. Hun har jobbet tett med Steinar Kristoffersen og Pepper-

kakebyen i halvannet år for at overgangen skal gå smidigst mulig. Det er også Pepperkakebyen som eier «gulvet».

Planen var først å sette opp «Den usynlige byen» i fjor. Men det gikk ikke.

– Jeg var med da Pepperkakebyen ble bygget. Og jeg var med da de rev. Vi må ha materialer som tar vekk metallyden. Og hvis jeg ikke er helt fornøyd når prøvene starter, legger vi ut rismatter. Men mye tyder på at lyden blir veldig god, sier Øverby.